

Cudzoziemcy na wielkopolskim rynku pracy¹ w 2020 r.

07.04.2021 r.

↑ 102,6

2019=100

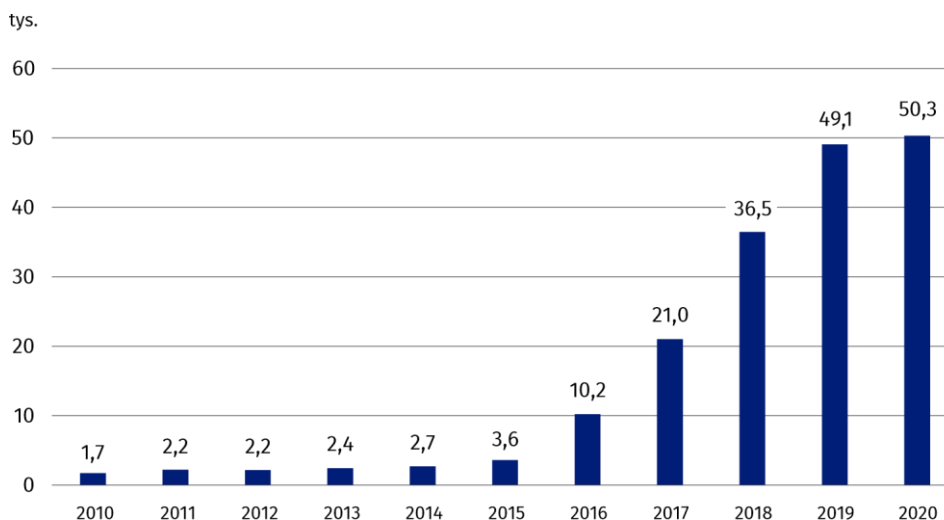
Wskaźnik dynamiki liczby
zezwoleń na pracę cudzoziemców

Liczba zezwoleń na pracę cudzoziemców w województwie wielkopolskim systematycznie rośnie. W 2020 r. wydano ich 50,3 tys., tj. o 1,3 tys. więcej niż przed rokiem. Zezwolenia na pracę wydawane były najczęściej obywatelom Ukrainy.

Zezwolenia na pracę cudzoziemców

W 2020 r. wojewoda wielkopolski wydał 50,3 tys. zezwoleń na pracę cudzoziemców, co stanowiło 12,4% wszystkich takich dokumentów wystawionych w kraju (w 2019 r. 11,0%). Liczba udzielonych zgód na pracę była o 2,6% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 34,6% w 2019 r.).

Wykres 1. Zezwolenia na pracę cudzoziemców

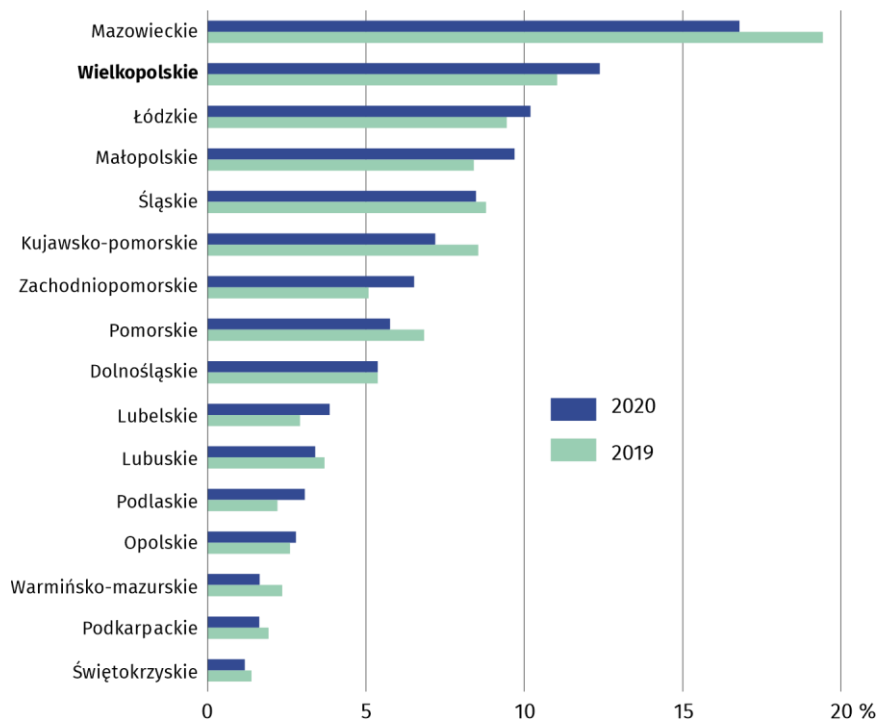

W latach 2010–2020 liczba wydanych zezwoleń na pracę cudzoziemców zwiększała się z roku na rok średnio o 40,1%

Najwięcej zezwoleń na pracę cudzoziemców wydawano w województwie mazowieckim (68,2 tys.). Wielkopolskie zajęło 2. miejsce (50,3 tys. dokumentów), wyprzedzając łódzkie (41,4 tys.), małopolskie (39,4 tys.) i śląskie (34,5 tys.). Udział wielkopolskiego w ogólnej liczbie wystawionych w kraju zezwoleń wzrósł z 5,5% w 2015 r. do 12,4% w 2020 r.

¹ Informację opracowano na podstawie danych Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii dotyczących zezwoleń na pracę cudzoziemców, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu w zakresie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi i zezwoleń na pracę sezonową (Centralny System Analityczno-Raportowy MRPiT, według stanu na 16.03.2021 r.) oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w przedmiocie liczby cudzoziemców zgłoszonych do ubezpieczeń (raport Cudzoziemcy w polskim systemie ubezpieczeń społecznych <https://www.zus.pl/baza-wiedzy/statystyka/opracowania-tematyczne/cudzoziemcy>).

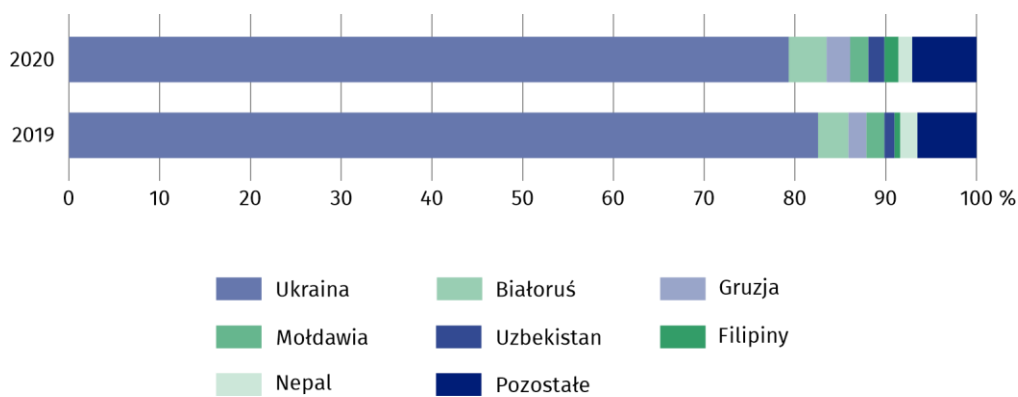
Wykres 2. Struktura zezwoleń na pracę cudzoziemców według województw

Pod względem liczby wydanych zezwoleń na pracę cudzoziemców województwo wielkopolskie zajmowało 2. lokatę w kraju

W 2020 r. łącznie w województwie wielkopolskim zezwolenia na pracę wydano obywatelom 84 państw. Zdecydowanie najczęściej przyznawane były one Ukraincom. Prawie 80% cudzoziemców, którym udzielono zgody na pracę na terytorium Polski, posiadało obywatelstwo tego państwa. W porównaniu z 2019 r. udział tych zezwoleń obniżył się o 3,1 p.proc. Drugą, co do wielkości nacją byli Białorusini (4,2% dokumentów, tj. o 0,8 p.proc. więcej). Zezwolenia wystawione obywatelom Gruzji stanowiły 2,6% (przed rokiem 2,0%), a Mołdawii – 2,0% (podobnie jak przed rokiem).

Wykres 3. Struktura zezwoleń na pracę cudzoziemców według obywatelstwa

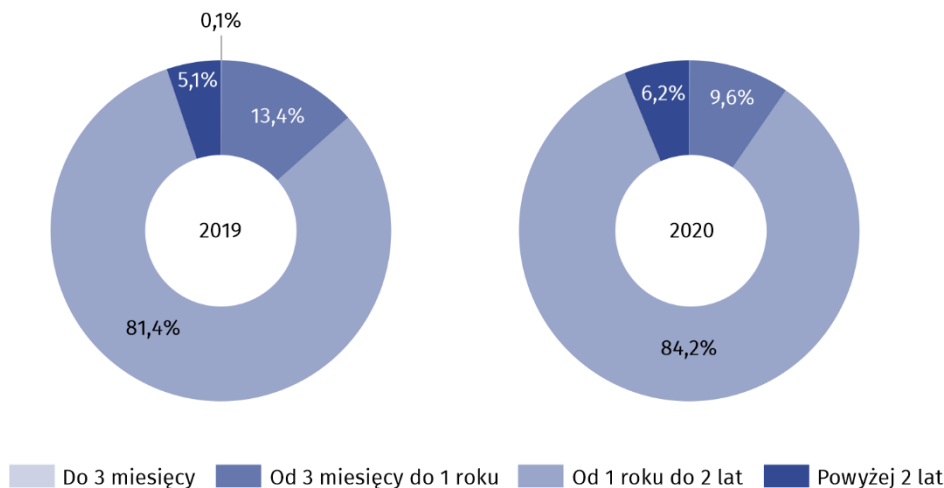

Większość wydanych zezwoleń na pracę dotyczy mężczyzn. Ich udział w ogólnej liczbie takich dokumentów wystawionych w 2020 r. wyniósł 72,7% i był o 2,8 p.proc. mniejszy niż przed rokiem. W kraju odsetek udzielonych zgód na pracę dla mężczyzn ukształtował się na poziomie 73,2% (od 64,8% w województwie łódzkim do 85,6% w podkarpackim).

W strukturze zezwoleń na pracę dominują te, które wystawiono po raz pierwszy (95,8%). Udział zgód będących kontynuacją wcześniejszych decyzji zezwalających na pracę cudzoziemców wzrósł z 2,9% w 2019 r. do 4,2%.

Zezwolenia na pracę cudzoziemców najczęściej wydawane są na okres ważności od 1 roku do 2 lat. W 2020 r. już 84,2% dokumentów wystawionych było na taki okres (wzrost o 2,8 p.proc. w porównaniu z 2019 r.). Zwiększył się również udział zgód wydanych na okres powyżej 2 lat (z 5,1% do 6,2%), ale obniżył się tych wystawionych na okres od 3 miesięcy do 1 roku (z 13,4% do 9,6%). Krótkookresowe zezwolenia na pracę (do 3 miesięcy) stanowiły mniej niż 0,1% ogólnej ich liczby.

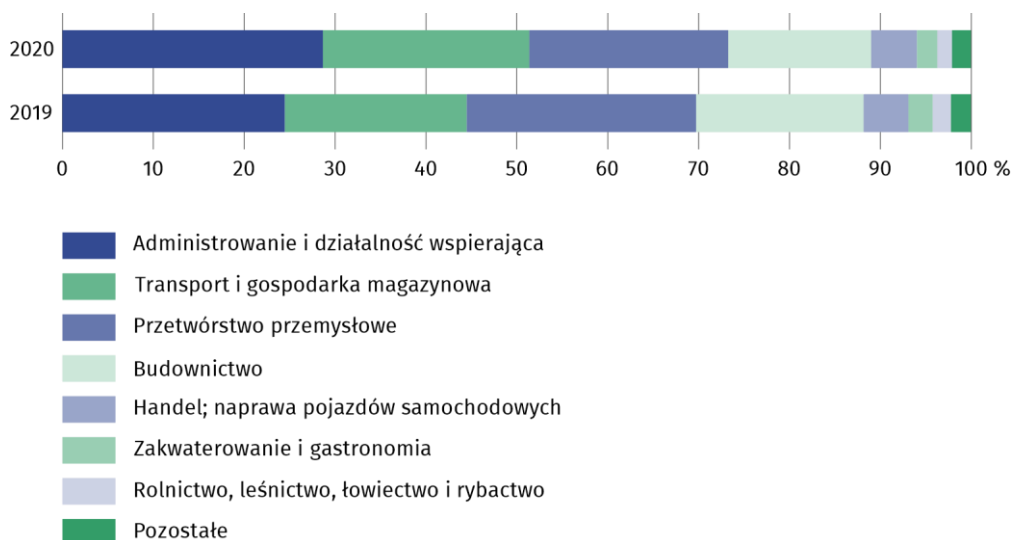
Wykres 4. Zezwolenia na pracę cudzoziemców według okresu ich ważności

Ponad 80% zezwoleń wystawionych było na okres ważności od 1 roku do 2 lat

W 2020 r. najwięcej zezwoleń wydano dla pracodawców prowadzących działalność w zakresie: administrowania i działalności wspierającej (14,4 tys.), transportu i gospodarki magazynowej (11,4 tys.), przetwórstwa przemysłowego (11,0 tys.) oraz budownictwa (7,9 tys.). Łączny udział wymienionych wyżej sekcji PKD wyniósł prawie 90%. W porównaniu z 2019 r. najbardziej zwiększył się udział zezwoleń z sekcji administrowanie i działalność wspierająca (z 24,5% do 28,6%) oraz transport i gospodarki magazynowa (z 20,0% do 22,7%), obniżył się natomiast w przetwórstwie przemysłowym (z 25,2% do 21,9%) i budownictwie (z 18,4% do 15,7%).

Wykres 5. Zezwolenia na pracę cudzoziemców według wybranych sekcji PKD

Najczęściej przyznawane są zezwolenia na pracę w administrowaniu i działalności wspierającej, transporcie i gospodarce magazynowej, przetwórstwie przemysłowym oraz budownictwie

Według klasyfikacji zawodów i specjalności cudzoziemcy, którzy otrzymali zgodę na pracę w 2020 r., najczęściej byli zatrudnieni jako pracownicy wykonujący prace proste (40,2%), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (25,5%) oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (25,1%). Przeważający udział zezwoleń na pracę dla tych trzech grup zawodów związany jest m.in. ze znaczącym odsetkiem cudzoziemców zatrudnianych przez pracodawców z sekcji budownictwo i przetwórstwo przemysłowe.

↑ 102,7

2019=100

Wskaźnik dynamiki liczby oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi

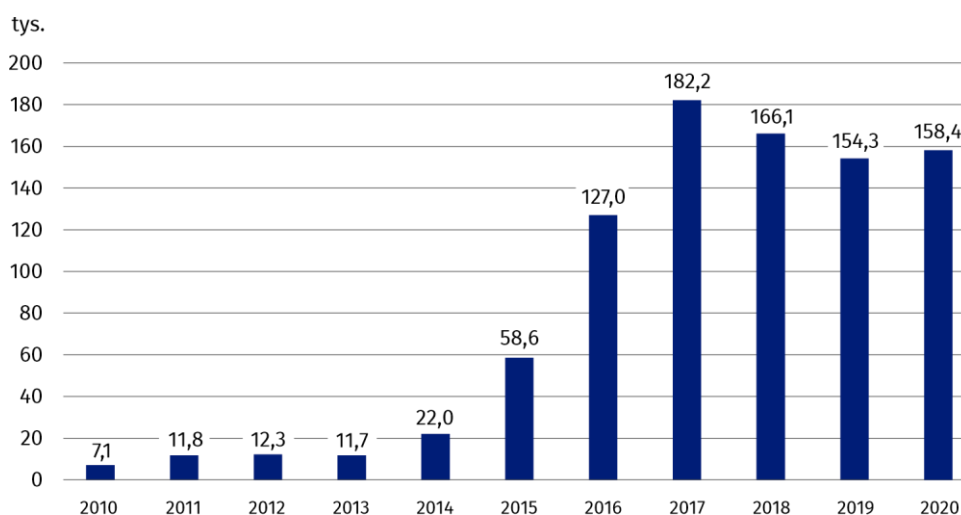
W powiatowych urzędach pracy zarejestrowano 158,4 tys. oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi na zasadach uproszczonych. Było to o 4,1 tys. więcej niż w 2019 r. Oświadczenia najczęściej składają pracodawcy z powiatu poznańskiego i Poznania.

Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom

Obywatele Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy w ramach uproszczonej procedury mogą podejmować krótkoterminową pracę w Polsce bez obowiązku uzyskiwania zezwolenia na pracę. Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (do 2017 r. o zamiarze powierzenia) rejestrowane jest w powiatowym urzędzie pracy przez pracodawcę. Dokument ten uprawnia do wykonywania pracy niesezonowej bez zezwolenia przez okres 6 miesięcy w kolejnych 12 miesiącach.

W 2020 r. pracodawcy złożyli w powiatowych urzędach pracy (PUP) w województwie wielkopolskim 158,4 tys. oświadczeń (55,6 tys. dotyczyło kobiet). Ponad ¼ dokumentów wpisanych do ewidencji wystawiono dla agencji pracy tymczasowej. Pomimo trudnej sytuacji na rynku pracy związanej z epidemią COVID-19, odnotowano wzrost liczby oświadczeń o 2,7%, który nastąpił po dwuletnim okresie spadków (o 7,1% w 2019 r. i o 8,8% w 2018 r.). Wpływ wdrażanych obostrzeń był najbardziej widoczny w II kwartale 2020 r., w którym liczba zarejestrowanych oświadczeń uległa ograniczeniu o 35,6% w stosunku rocznym. W kolejnych kwartałach obserwowano przyrosty o 20,1% i 33,3%, w efekcie czego cały rok zamknął się wzrostem.

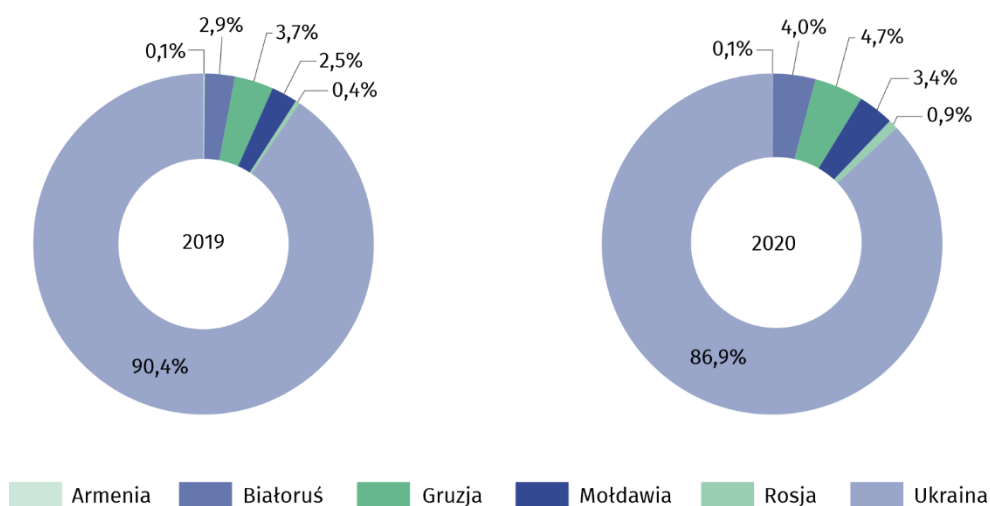
Wykres 6. Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom

W latach 2010–2020 liczba zarejestrowanych oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom rosła średniorocznie o 36,4%

Pracodawcy najczęściej wnioskowali o zatrudnienie obywateli Ukrainy (137,6 tys. oświadczeń). Ich udział w strukturze zatrudnienia cudzoziemców stopniowo zmniejsza się (z 98,4% w 2015 r. i 90,4% w 2019 r. do 86,9% w 2020 r.). Dokumenty dotyczące obywateli pozostałych państw stanowiły nieco ponad 13% ogółu wpisanych do ewidencji (w tym najwięcej Gruzji – 4,7%, Białorusi – 4,0% i Mołdawii – 3,4%). W porównaniu z 2019 r. najbardziej wzrosło zainteresowanie zatrudnieniem Rosjan (ponad 2-krotnie do 1,5 tys. oświadczeń), a w dalszej kolejności Białorusinów (o 44,9% do 6,4 tys.) i Mołdawian (o 41,2% do 5,4 tys.).

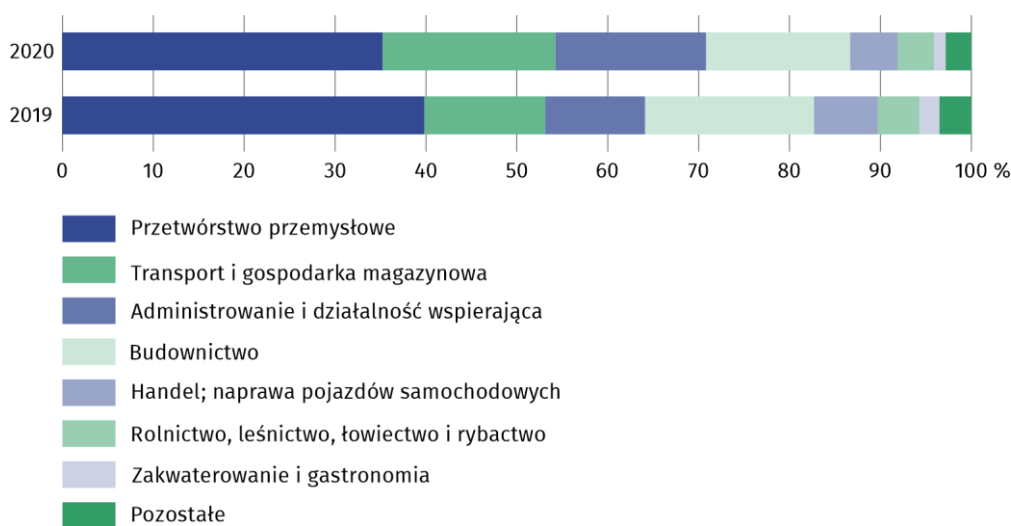
Wykres 7. Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy według obywatelstwa cudzoziemców

Dominującą grupą wśród cudzoziemców zatrudnianych na podstawie oświadczenia są obywatele Ukrainy

W 2020 r. najczęściej oświadczeń złożyli pracodawcy prowadzący działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (55,8 tys., tj. 35,2%), transportu i gospodarki magazynowej (30,1 tys., tj. 19,0%), administrowania i działalności wspierającej (26,3 tys., tj. 16,6%), budownictwa (25,1 tys., tj. 15,9%) oraz handlu, naprawy pojazdów samochodowych (8,2 tys., tj. 5,2%). W porównaniu z 2019 r. najbardziej wzrosła liczba oświadczeń składanych przez przedsiębiorców związanych z administrowaniem i działalnością wspierającą (o 54,4%), transportem i gospodarką magazynową (o 46,8%) oraz działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (o 22,6%), natomiast największy spadek obserwowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 41,0%), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 30,2%), informacji i komunikacji (o 28,1%) oraz handlu; naprawy pojazdów samochodowych (o 23,5%).

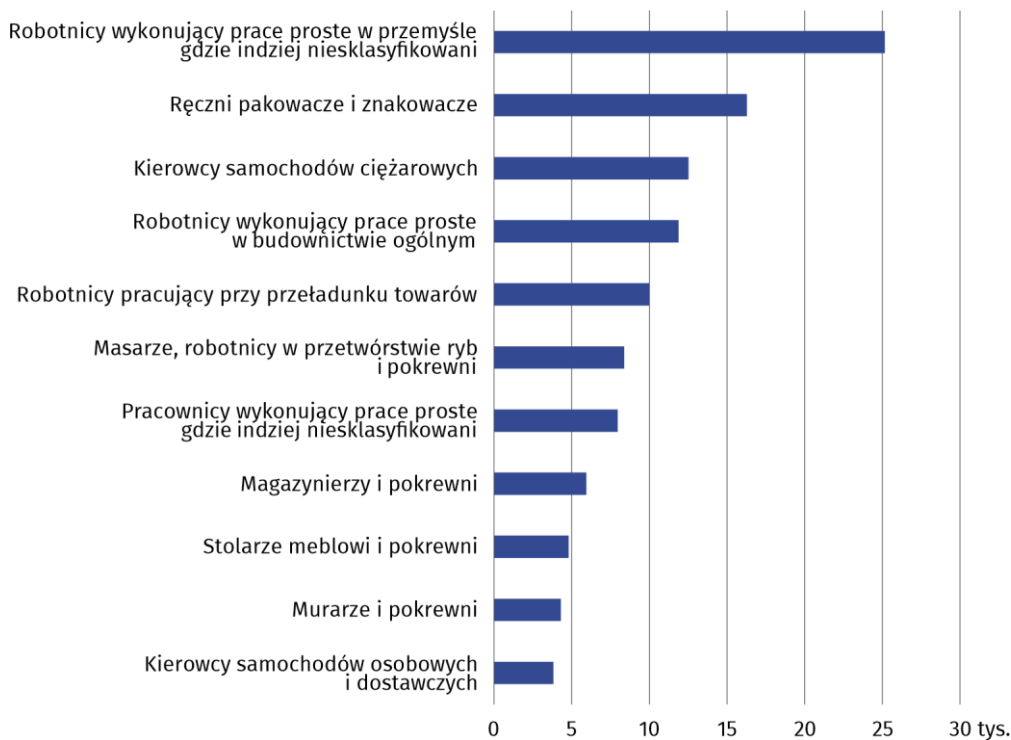
Wykres 8. Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom według sekcji PKD

Oświadczenia najczęściej składane są przez podmioty związane z przetwórstwem przemysłowym

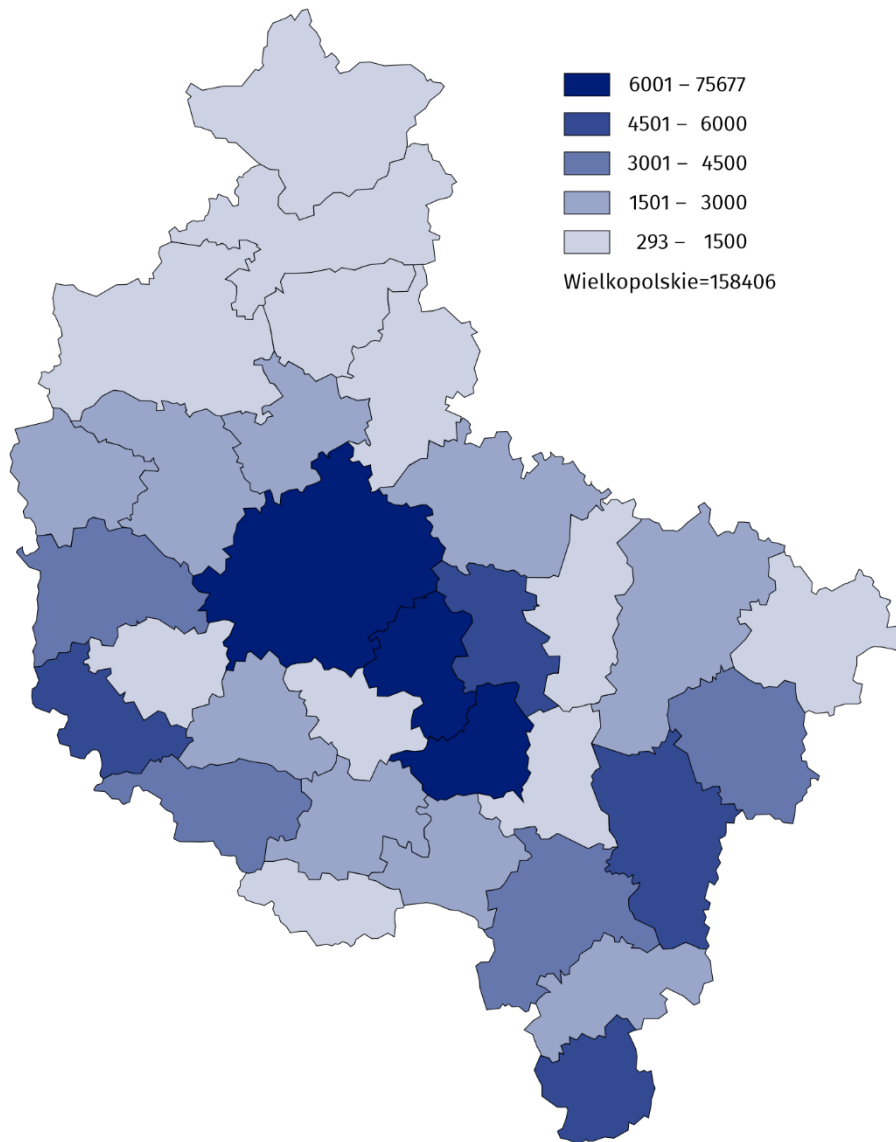
Wśród cudzoziemców, którym powierzono wykonywanie pracy przeważali pracownicy wykonujący prace proste. Byli to przede wszystkim robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani (15,9% złożonych w 2020 r. oświadczeń), rękodzielnicy i znakowacze (10,3%), kierowcy samochodów ciężarowych (7,9%), robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym (7,5%) oraz robotnicy pracujący przy przetadunku towarów (6,3%). Liczną grupę stanowili również robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, w tym masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni (5,3%), magazynierzy i pokrewni (3,7%), stolarze meblowi i pokrewni (3,0%) oraz murarze i pokrewni (2,4%).

Wykres 9. Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom według wybranych elementarnych grup zawodów w 2020 r.

Najwięcej oświadczeń wpisano do ewidencji PUP w Poznaniu, obejmującego miasto i powiat poznański. W 2020 r. zarejestrowano ich łącznie 75,7 tys., co stanowiło 47,8% ogółu takich dokumentów w województwie (40,4% w 2019 r.). Drugą lokatę z udziałem 5,9% (6,0% przed rokiem) zajął powiat średzki, a trzecią jarociński (5,8% wobec 4,7%). Udział powyżej 3% odnotowano jeszcze w powiecie kaliskim i Kaliszu (3,4% wobec 4,6% w 2019 r.), wolsztyńskim (3,3% wobec 4,2%), kępińskim (3,3% wobec 3,4%) oraz wrzesińskim (3,1% wobec 2,0%). Natomiast do obszarów o najniższym poziomie zarejestrowanych oświadczeń należały powiaty: chodzieski, kolski i złotowski, w których ich liczba nie przekroczyła 0,5 tys. Biorąc pod uwagę liczbę oświadczeń wpisanych do ewidencji według powiatu, w którym cudzoziemiec ma wykonywać pracę, przeważa powiat poznański (29,7%) oraz Poznań (15,3%). W dalszej kolejności miejsca zajmowały: jarociński (4,0%), średzki (3,8%), kępiński (3,5%) i grodziski (3,4%).

Mapa 1. Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom w 2020 r. według powiatów²

Zróżnicowanie przestrzenne obserwuje się również w strukturze oświadczeń według rodzajów działalności. Najczęściej (w 15 z 31 powiatów) dokumenty były składane przez pracodawców zajmujących się przetwórstwem przemysłowym. Największy udział tej sekcji PKD odnotowano w kępińskim (82,9% ogółu oświadczeń zarejestrowanych w powiecie), czarnkowsko-trzcianec-kim (60,6%), międzychodzkiem (59,8%), jarocińskim (52,8%) i kościańskim (50,7%). Najwięcej oświadczeń zgłoszonych przez podmioty związane z budownictwem zaobserwowano w pil-skim (47,2%), wągrowieckim (47,1%), śremskim (41,9%) oraz słupeckim (41,6%). Wysokim udziałem sekcji transport i gospodarka magazynowa wyróżniał się powiat kolski (70,0%), a w dalszej kolejności gostyński (39,5%), chodzieski (38,6%), wągrowiecki (32,3%) i pilski (30,3%). Sekcja administrowanie i działalność wspierająca największy udział miała w powiecie tureckim (71,0%), a także wrzesińskim (40,2%), średzkim (37,3%) i wolsztyńskim (30,7%). Pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na pracę cudzoziemców w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie w powiatach: pleszewskim (42,1%), kaliskim (41,6%), leszczyńskim (20,8%) oraz konińskim (19,5%).

² Powiaty: kaliski, koniński, leszczyński i poznański – łącznie z miastami na prawach powiatu.

↑ 105,3

2019=100

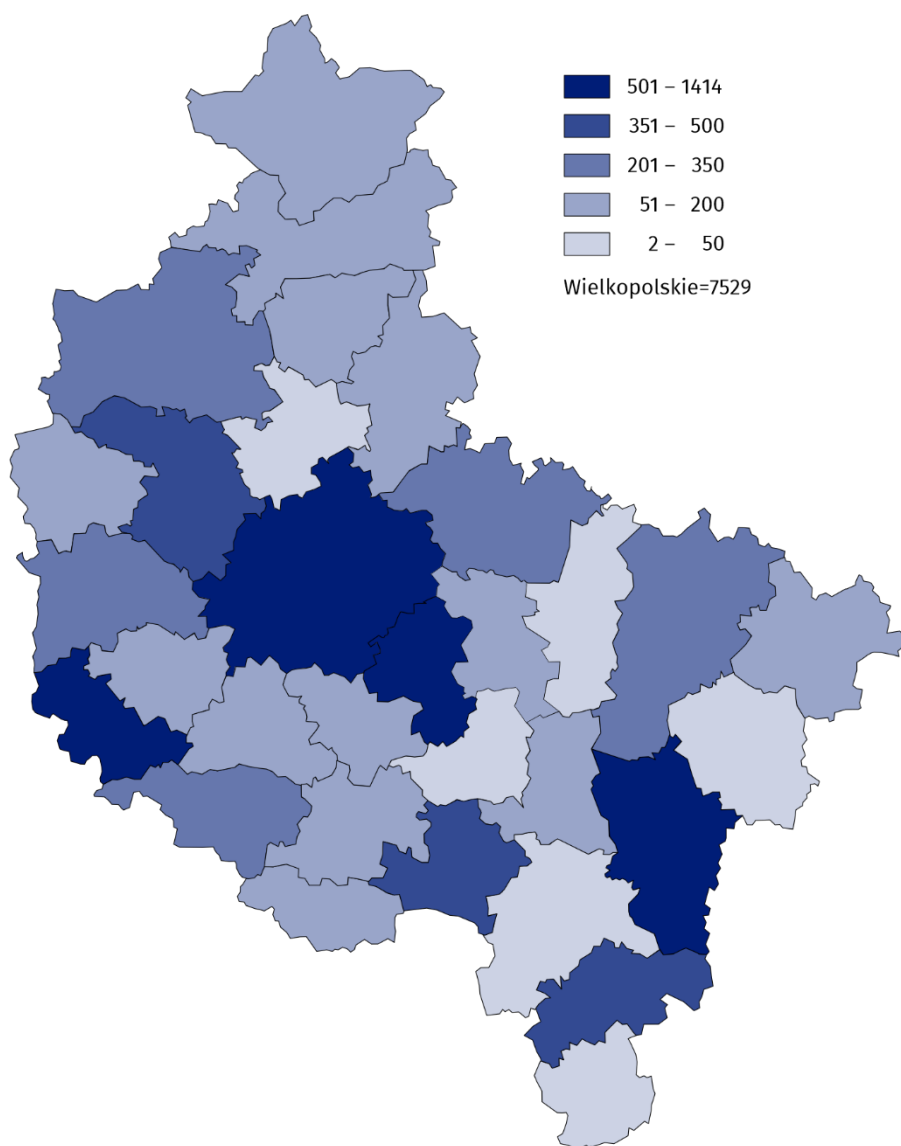
Wskaźnik dynamiki liczby
zezwoleń na pracę sezonową
cudzoziemców

Na pracę sezonową wydano, podobnie jak przed rokiem, 7,5 tys. zezwoleń. Dominowały zezwolenia dla cudzoziemców pracujących w podmiotach z sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.

Zezwolenia na pracę sezonową³

Od 2018 r. funkcjonuje rozwiązanie umożliwiające zatrudnianie cudzoziemców do pracy sezonowej. Dokument wydawany jest na okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym i dotyczy sezonowych prac w sektorze rolniczym i usług turystycznych⁴.

Mapa 2. Zezwolenia na pracę sezonową w 2020 r. według powiatów⁵

Najwięcej zezwoleń na pracę sezonową dla cudzoziemców wystawiono w powiatowym urzędzie pracy w Kaliszu i Poznaniu

³ Dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu (Centralny System Analityczno-Raportowy MRPiT, za 2019 r. wygenerowane w dniu 14.02.2020 r., za 2020 r. – 16.03.2021 r.).

⁴ Określonych w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie podklas działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), w których wydawane są zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca (Dz.U. 2018 poz. 1749).

⁵ Powiaty: kaliski, koniński, leszczyński i poznański – łącznie z miastami na prawach powiatu.

W 2020 r. powiatowe urzędy pracy w województwie wielkopolskim wydały 7,5 tys. zezwoleń na pracę sezonową (o 5,3% więcej niż w 2019 r.). Ponad połowę (56,9%) takich zgód wystawiono dla kobiet. Dominująca większość zezwoleń (ok. 96%) dotyczy podmiotów z sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Podobnie jak w przypadku innych procedur, pracodawcy zdecydowanie najczęściej wnioskowali o przyjęcie do pracy obywateli Ukrainy (96,5%).

Najwięcej cudzoziemców zarejestrowano w PUP w Kaliszu (1414 zezwoleń, tj. 18,8%) oraz Poznaniu (984, tj. 13,1%). Stosunkowo duży odsetek tych dokumentów odnotowano również w powiatach: średzkim (7,3%), wolsztyńskim (6,9%), krotoszyńskim i ostrzeszowskim (5,9%) oraz szamotulskim (5,5%). W ujęciu powiatów, w których cudzoziemiec ma wykonywać pracę, najwięcej zezwoleń sezonowych dotyczyło powiatów: kaliskiego (19,3%), wolsztyńskiego (10,3%), średzkiego (8,7%) i poznańskiego (7,9%).

63,4 tys.

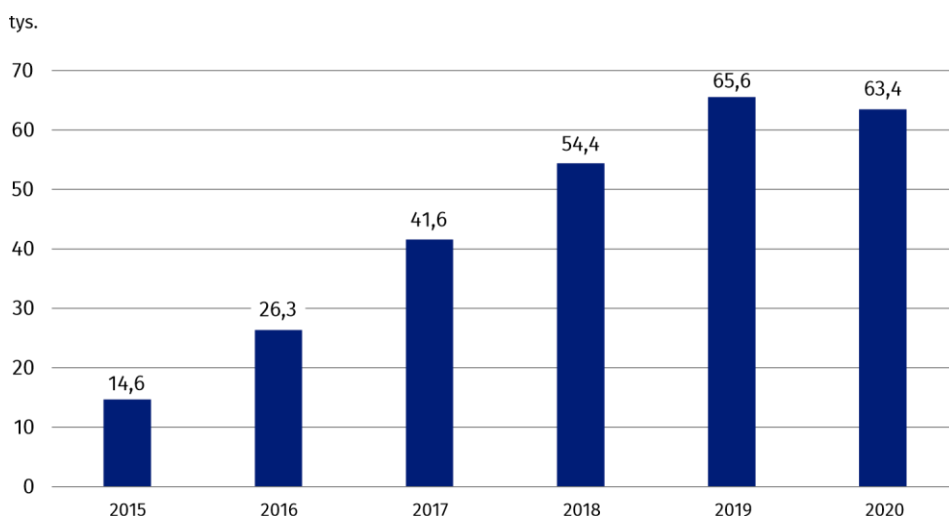
Liczba cudzoziemców zgłoszonych do ubezpieczenia społecznego

W końcu I półrocza 2020 r. liczba cudzoziemców podlegających ubezpieczeniu społecznemu wyniosła 63,4 tys. osób. Pod względem liczebności ubezpieczonych obcokrajowców województwo wielkopolskie zajmowało 2. miejsce w kraju z udziałem 10,4%.

Cudzoziemcy w systemie ubezpieczeń społecznych⁶

W latach 2015–2019 w województwie wielkopolskim systematycznie zwiększała się liczba ubezpieczonych cudzoziemców. Średnioroczny wzrost ich liczby w tym okresie wyniósł 45,5%, tj. wyżej niż przeciętnie w kraju (37,1%). W styczniu i lutym 2020 r. liczba cudzoziemców podlegających ubezpieczeniu społecznemu nadal rosła (w porównaniu z grudniem 2019 r. przyrost o 3,7 tys. osób; najwięcej w kraju), ale od marca do maja obserwowano jej spadek, co miało związek z ograniczeniami wprowadzonymi w Polsce w celu przeciwdziałania pandemii COVID-19. W końcu maja 2020 r. liczba ubezpieczonych cudzoziemców wyniosła 63,0 tys. osób, tj. o 2,6 tys. mniej w porównaniu z końcem 2019 r. W ostatnim miesiącu I półrocza trend spadkowy wyhamował, a w stosunku do maja odnotowano nieznaczny wzrost (o 0,4 tys. osób). W efekcie w końcu czerwca 2020 r. liczba cudzoziemców zgłoszonych do ubezpieczenia społecznego ukształtowała się na poziomie 63,4 tys. osób, tj. o 2,1 tys. niżej niż końcu grudnia 2019 r.

Wykres 10. Cudzoziemcy zgłoszeni do ubezpieczeń społecznych

⁶ Według siedziby płatnika. Dane za 2020 r. według stanu na koniec czerwca.

Cudzoziemcy objęci ubezpieczeniami w 2020 r. stanowili 10,4% wszystkich zgłoszonych do systemu ubezpieczeń obcokrajowców w kraju (wobec 10,0% w 2019 r.), co pozycjonowało wielkopolskie na 2. miejscu za województwem mazowieckim (26,1%).

W województwie wielkopolskim zgłoszono do ubezpieczenia 6,5% ogółu cudzoziemców w Polsce, którzy pochodzili z krajów Unii Europejskiej (5. miejsce w kraju) oraz 10,7% migrantów zarobkowych spoza UE (2. pozycja). W strukturze cudzoziemców pracujących w województwie wielkopolskim w porównaniu z grudniem 2019 r. największy wzrost udziału odnotowano w grupie obywateli Gruzji (z 13,1% do 14,5% ogółu ubezpieczonych obcokrajowców posiadających takie obywatelstwo) i Ukrainy (z 11,3% do 11,9%). Zmniejszył się natomiast odsetek podlegających ubezpieczeniu społecznemu Mołdawian (z 10,4% do 9,0%).

Zatrudnianie cudzoziemców od 1 stycznia 2018 r. odbywa się w ramach trzech różnych procedur: zezwolenia na pracę, oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi oraz zezwolenia na pracę sezonową. Pracodawcy, chcąc zatrudnić obywateli państw spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego, muszą uzyskać dla nich zezwolenie na pracę. Ponadto istnieje możliwość zatrudnienia na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi zarejestrowanego wcześniej w powiatowym urzędzie pracy. Uproszczona procedura dotyczy wyłącznie obywateli 6 państw (Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy) i umożliwia zatrudnienie ich na maksymalnie 6 miesięcy. Prace, które będzie wykonywał cudzoziemiec nie mogą dotyczyć prac sezonowych, na które trzeba uzyskać zezwolenie. Złożenie oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi od 2018 r. jest odpłatne. W celu dokonania wpisu do ewidencji oświadczeń pracodawca musi uiścić jednorazową opłatę w wysokości 30 zł. Wprowadzono również opłatę za zezwolenie na pracę sezonową w tej samej wysokości. Wysokość opłat za złożenie wniosku o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemców nie uległa zmianie i wynosi od 50 do 200 zł w zależności od okresu ważności zezwolenia. W przypadku złożenia wniosku o wydanie przedłużenia zezwolenia na pracę cudzoziemca opłata stanowi połowę wysokości tych kwot. Kwoty opłat precyzuje rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 8 grudnia 2017 r. w sprawie wysokości wpłat dokonywanych w związku ze złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia na pracę lub zezwolenia na pracę sezonową oraz złożeniem oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2350).

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Poznaniu
Dyrektor Jacek Kowalewski
tel.: 61 2798 266

Rozpowszechnianie:
Wojewódzkie Informatorium Statystyczne
Wielkopolski Ośrodek Badań
Regionalnych
tel.: 61 2798 320, 61 2798 323
e-mail: informatoriumPOZ@stat.gov.pl

Współpraca z Mediami:
Arleta Olbrot
Wielkopolski Ośrodek Badań
Regionalnych
tel.: 61 2798 345
e-mail: a.olbrot@stat.gov.pl

poznan.stat.gov.pl

@Poznan_STAT

[@UrządStatystycznywPoznaniu](https://www.facebook.com/UrządStatystycznywPoznaniu)

Powiązane opracowania

[Zezwolenia na pracę cudzoziemców w Polsce w 2019 roku](#)

[Cudzoziemcy na wielkopolskim rynku pracy w 2019 r.](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Zezwolenie na pracę dla cudzoziemca](#)

[Cudzoziemcy](#)